

B. 112
10

अथ
आग्नीध्रप्रयोगः ।

११२
१०

232

Agnidhra prayogaḥ.

वे. व्यासियज्ञानवाचस्पत्य

112
10

इति
आग्नेयप्रयोगः

B. 112
no. 10

९

अपउपस्यत्र॥ दधि कायो अकारिषं जिष्णो रश्वस्य वाजिनः॥
 सुरमिनो मुरवा कस्मिन् आ पुधूषिता रिषत्॥ आपोः क्रू क्रू॥ य
 क्षिप्तिते विद्रोयथा प्रदेव॥ हि रण्य॥ प व मान सुवर्जन
 इति अनुवः तरस्तः मवर्गं भूर्भुवः सुवः॥ आचम्य आस्यं
 पोर्णमासेष्यं आग्नी ध्रंत्वा महं वणे॥ वतोस्मि कर्म करिष्या
 मि॥ इतो देव हर्म नुर्यस्तधीर्बहस्पतिरुस्थामदामनीरु
 सिषट्तिश्वे वाः सूक्ता चः पृथिवी मातर्मतिर्मा माहिधू

सांख

९

सीर्मधुमनुष्ये मधुर्वै ~~जनिष्ये~~ मधुवक्ष्यामिमधुवः
 दिष्यामिमधुमती देवभ्या वाचमुद्या सधृति श्रुषेयं मनुष्य
 भ्यस्तं मादेना अवतुत्रो भाये पितरो नुमदतु॥ आग्नी ध्रुक्
 नदेरा उप विद्रुय पाणिभ्या मृदं गृह्णाति॥ आग्नी दितस्त्रिह
 ना॥ उष्ट्रेः समाहंतवे॥ दाम्या मा दाय हिर्दृषय स वृदुवः
 समाहंति॥ इषमा नदोर्जसा वदधुमद दत्तवयधु संधातं
 जेष्या॥ तूष्णी पात्राणि समाहंति॥ नंदः संक्रदो आह
 राप आनया॥ आ॥ प्रणीता भ्यः स्तुनेन जलं गृहीत्वा पात्रा

त.

२

तरे निधाय वेदमधः कृत्वा एवं मंदं तीभ्यस्ता उभयीपिच्छेः स्नानयति ॥ स
 मांषा अद्विरग्मतसंमेष धयोरसनसंश्रुतवतीर्मधुमैर्जगतीभिर्मधुम
 तीभिः सृज्यध्वं ॥ अग्नीदितस्मिन् हेरा ॥ संप्रैषमाह ॥ प्रोक्षणीरसाद
 ये ध्मावर्हि रूपसादयस्तु वंचस्तु च संमृद्धिपत्नी ॥ सुनद्या ज्येष्ठा
 देहि ॥ प्रोक्षणीरमि पूर्या ध्वर्यवे प्रयच्छति ॥ आग्नी प्रणीतोत्तरतः
 प्रागग्रमिधं तदुत्तरतो बर्हि निधाय ॥ दक्षिणेन सुवज्रहूपभटः
 तावदावसंयेन ध्रुवां प्राशिन हरणं वेदपरिवासनानि ॥ आदा
 युगपद्गार्हपत्यं प्रतिपद्यति ॥ प्रसुष्टं प्रक्षः प्रसुष्टा असते यो

२

अथ आग्नीध्रप्रयोगः

$$\frac{112}{10}$$

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अथ आग्नीध्रप्रयोगप्रारंभः ॥
 अथ पूर्वोपुष्यतिथौ ॥ दर्शपौर्णमास्यगत्वेन विहितं आत्मनः शुध्य
 र्थं आर्तिज्याधिकारार्थं पवनपावनमंत्राचमनमंत्रप्रोक्षणानि
 करिष्ये ॥ सप्तभिर्मुखं संमृजीता ॥ सप्तभिर्नाभेरुपर्याकंठं ॥ सप्त
 भिर्नाभेरधः आगुल्फौ ॥ तान्येकी कृत्वा ॥ अग्निः प्रोक्ष्या ॥ उदङ्गिर
 रस्य ॥ अपउपस्पृश्य ॥ शुध्यर्थमाचम्य मंत्रैराचमेत् ॥ आपो हि
 क्षामयोः ऋक् ॥ ३ ॥ भूदक्षिणतः ॥ भुव उत्तरतः ॥ सुवः अलोमः
 कावो ह्ये ॥ शिरः चक्षुषा ॥ नासिके श्रोत्रे ॥ हृदयमात्मभ्या

$$\frac{112}{10}$$

$$\frac{112}{10}$$

नेनर्वस्तेजिष्ठेनतेजसानिष्टपामि॥ वेद तृणैः स्त्रुवंसंमार्ष्टि॥ गोष्ठं
मानिर्मक्षंवाजिनंत्वासपलसाह॥ संमार्ष्टि॥ त्रिबलं तत्र त्रिर्वाहितः स्त्रि
रेवमूलेर्दंड॥ संमज्य अद्रिः सप्तस्पृष्टतितप्यपरिकर्मिणेप्रचक्ष
ति॥ जुहू॥ वाचं प्राणं मानिर्मक्षंवाजिनीत्वासपलसाही॥ संमार्ष्टि॥
उपभृतं॥ बभ्रुः श्रोत्रं मानिर्मक्षंवा॥ ध्रुवां॥ प्रजां योनिं मानिर्मक्षंवा॥
प्राद्विब्रहरणं॥ सूपं वर्णं पशुभ्यो मानिर्मक्षंवाजित्वासपलसाहि सं॥
संमार्ष्टिर्गेणान्यद्रिः संस्पृष्ट्यगार्हपत्येनुप्रहरति॥ दिवः शिल्पमवततं
पृथिव्याः ककुभिश्चितं॥ तेनवय॥ सहस्रवलेन सपलं नाशयासि

३

स्वाहा॥ अग्नय॥ तामाज्यमवेक्षयति॥ महीनां पयोऽस्याषधधीर्नां रसो द
 धनत्वाच्च धुगोवक्षेः सुप्रजा स्वाय॥ आज्यस्यांतीगार्हपत्ये धिश्रयति॥ तेजो
 सि॥ समिधमुपयस्य प्रादूहरति॥ तेजो नुप्रेहि॥ आमाहवनीये धिश्रयति॥
 अग्निस्तेतेजो मा विनयीत॥ अत्रैतां समिधं मध्यत जाहवनीयस्या
 भ्यादधाति॥ स्वाहा॥ प्रजापतयद्दं॥ अग्नीदग्नीं स्त्रिः स्त्रिः संमृदि॥
 त्रिर्मध्यमं॥ त्रिर्दक्षिणं॥ त्रिरुत्तरं॥ अग्ने वाजजित्वा जं त्वाग्ने सरिष्यंतं
 वाजं जेष्यंतं वाजिनं वाजजितं वाजजित्वा ये संमाज्यर्गग्निमं नादमन्ता
 ध्याय॥ अध्वर्युः॥ ओश्रावय॥ अस्तु श्रोषद्॥ अध्वर्युराग्नीध्रो

३

बर्हितृष्णीं मार्जयेते॥ ब्रह्मणे प्राश्नानं परिहर॥ आग्नीध्र उदककमंडलु
 सहितं अग्नेर्गोहवनीयं परिहरति॥ अध्वर्युराग्नीध्रो सतस्तद्वशकः
 तः प्राणायामः॥ कद्दंकस्मा अदात्तामः कामौय कामौ दाता कामः प्रतिग्र
 हीता कामं समुद्रमाविश कामेन त्वा प्रतिग्रहामि कामे तत्त एषाते काम
 दक्षिणं तानं स्वर्गिरसः प्रतिग्रहावु॥ अग्नीदग्नीं सकृत् सकृत् संमृदि॥
 अग्ने वाजजित्वा जं त्वाग्ने सरिष्यंतं वाजं जेष्यंतं वाजजितं वाजजि
 त्वा ये संमाज्यर्गग्निमं नादमन्ता ध्याय॥ यो भूतानामधिपती रुद्रस्तेति चरो व
 पा॥ पशून्समाकं माहि॥ स्तिरेतदस्तु हुतं तव स्वाहा॥ भूतानामधिपतये रु
 रुद्राय तंति चरो येदं॥ ओश्राव॥ अस्तु श्रोषद्॥ अध्वर्युः॥ अग्नीतृ॥

संबदस्वा अगानगनीतु ॥ अगान ॥ आवय श्रोषद ॥ इदं ब्रूहि ॥ अनुग्रह
 वा ॥ आग्नीध्रोऽवतता ॥ अन्यं प्राक्य ॥ तूष्णीं मार्जयित्वा ॥ होत्रेण सर्वप्रा
 यश्चि च तर्हो मेत्वा ॥ ओं चमत्कृतं सखाय ॥ इत्याग्नीध्रप्रयोगस
 माप्तः ॥ शके १७६६ क्रौं धि सं यसर कानि किरु ध ११ समाप्तः

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ ब्रह्मत्वप्रयोगप्रारंभः ॥ पवनादिभिः संस्क
 तौ च तौ स्मि कर्म करिष्यामि ॥ प्रागुदगा हवनीयादवस्थाय प्राहुर्मुखो
 यज्ञोपवीत्याचम्य ॥ समस्तपाण्यं गुष्ठो भूत्वाग्नेनाहवनीयं परीत्य द
 क्षिणतः कुक्षेऽपु उपविशेत् ॥ आसनात्तणं निरस्त्य ॥ निरस्तः परावसत् ॥
 इदमहमर्वावसोः सदने सीदामि ॥ इत्युपविश्य ॥ बृहस्पतिर्ब्रह्मा ब्रह्म
 सन आशिष्यते ब्रह्मस्पते यज्ञंगोपाय ॥ इति जपित्वा ॥ ब्रह्म न पः प्र
 णेय्यामि यजमानवाचं यच्छा ॥ इति श्रुत्वा ॥ भूर्भुवः स्वर् बृहस्पति
 प्रसूतः ॥ इति जपित्वा ॥ ॐ प्रणय ॥ उच्चैः ॥ ब्रह्म नुत्तरं परीग्राहं परिग
 र्हाय्यामि ॥ इति श्रुत्वा ॥ भूर्भुवः स्वर् बृहस्पति प्रसूतः ॥ ॐ प
 ग्रहाण ॥ प्रादि व माहि मायमीक्षते ॥ मित्रस्य लाचक्षुषा प्रतीक्ष ॥

अवेक्ष्य॥ देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे श्विनोर्बाहुभ्यां पूष्णे
हस्ताभ्यां प्रतिग्रहामि॥ तदंजलिवा प्रतिग्रह॥ अंत
र्वेदिकुशेषु प्राग्दंडं निदधाति॥ पृथिव्यास्तानामौसादयाम्यदि
त्या उपस्थे॥

श्रीगणेशाय नमः॥ अथ आश्वलायन ब्रह्मलक्षणयोगप्रारंभः॥
पवनादिभिः संस्कृतो वृत्तो स्मि कर्म करिष्यामि॥ प्रागुदगा
हवयादवस्थाया प्रादुरेवायज्ञोपवीत्या चम्य॥ समस्त
पाण्यं गुह्यं भूत्वा गेया हवनीयं परीक्ष्य दक्षिणतः कुशेषूपविशेत्॥
आसनात्पुनः निरस्य॥ अप उपस्थं त्रय॥ निरस्तः परावस्य॥ इदमहमर्वा
वसोः सदने सीदामि॥ इत्युपविश्य॥ बृहस्पतिर्ब्रह्मा ब्रह्मसदनः
आवीर्यते बृहस्पतेयं तं गोपाय॥ इति जपित्वा॥ ब्रह्मं नमः प्र

ने. व्यासियजमानवाच्यछा॥

112
10

इति
आग्नेयप्रयोगः

B. 112.
no. 10

